

TEKI ŹRÓDŁOWE

Rzeczywistość Zagłębia Miedziowego
w dalekopisach, lipiec 1980–grudzień 1981

Teki źródłowe

Muzeum Historyczne w Lubinie





Rzeczywistość Zagłębia Miedziowego w dalekopisach, lipiec 1980–grudzień 1981

Prezentujemy Państwu teleksy, jakie wysyłano z Komitetu Wojewódzkiego Polskiej Zjednoczonej Partii Robotniczej w Legnicy (KW PZPR) do Komitetu Centralnego Polskiej Zjednoczonej Partii Robotniczej (KC PZPR). Opieramy się na zachowanych materiałach zdeponowanych w Archiwum Państwowym we Wrocławiu, Odział Legnica (AP Legnica). Numeracja wskazuje, iż nie wszystkie teleksy się zachowały. Podczas prac edytorskich ujednoliciliśmy pisownię, w tym znaki interpunkcyjne. Aparat naukowy służy do dalszych prac poznawczych związanych z życiem codziennym w Zagłębiu Miedziowym, a także ma za zadanie ułatwiać odbiór dokumentu.





1980, wrzesień 26 Teleks nr *

*AP Legnica, KW PZPR, sygn. 745
maszynopis*

W województwie legnickim – poza Oddziałem jaworskiej „Polleny” w Ścinawie – wszystkie zakłady pracują normalnie. Załoga (70 osób) nie podjęła pracy w dniu dzisiejszym. Nadal nie uległo poprawie zaopatrzenie w części zamienne i ogumienie do maszyn górniczych. Wywołuje to niezadowolenie i rodzi obawy załóg, że sytuacja ta może spowodować przerwy w pracy. W dalszym ciągu prowadzenie robót budowlanych utrudniają dotkliwie niedobory materiałów, głównie cementu. W niektórych zakładach notuje się trudności kooperacyjne i materiałowo-surowcowe, co niekorzystnie wpływa na dyscyplinę pracy.

Uwagi krytyczne załóg nadal wywołuje słabe zaopatrzenie rynku. W dyskusjach wskazuje się nie tylko na braki mięsa i jego przetworów, ale także masła i margaryny. Mówi się o dotkliwych brakach obuwia i odzieży jesienno-zimowej dla wszystkich grup wiekowych. W Legnicy krytycznie oceniana jest jakość oraz wzornictwo wyrobów oferowanych przez sklepy specjalistyczne i patronackie („Moda Polska”, „Telimena”, „Wólczanka”, „Bytom”). Padają stwierdzenia, że „niepotrzebnie zniszczono materiał na produkcję drogich bubli, których pełno jest w każdym sklepie”. Narzeka się na niedobory – we wszystkich asortymentach – branży papierniczej oraz braki zwykłych pralek i wirówek. Wiele zakładów nie może zrealizować postulatów załóg dotyczących spraw socjalno-bytowych z powodu braku na rynku ubrań roboczych. Nadal notuje się pytania, kiedy zostaną zlikwidowane sklepy komercyjne.

W prowadzonych dyskusjach dominują sprawy dotyczące aktualnej sytuacji kraju, funkcjonowania związków zawodowych oraz podwyżek wprowadzonych dla poszczególnych grup społeczno-zawodowych. W wielu zakładach m.in. w Zakładzie Robót Górniczych i Przedsiębiorstwa Budowlano-Montażowym Hutnictwa w Lubinie notuje się żądania, by „rozliczyć wszystkich winnych od najniższego do najwyższego szczebla”. Padają stwierdzenia: „na szczeblu centralnym zaczęto to już częściowo robić, a innych jeszcze nie”, „w Warszawie jest dużo takich, którzy defraudowali majątek społeczny”. Mówi się o tym, by jak najszybciej ukarać wszystkich, którzy doprowadzili kraj do kryzysu i sprawy te podać do publicznej wiadomości – „nie chcemy plotek, ale szerokich oficjalnych informacji o sankcjach”. Wśród członków PZPR obserwuje się rozgoryczenie z powodu nadużyć dokonanych przez członków partii piastujących wysokie stanowiska. Są przypadki składania legitymacji partyjnych, np. w Głogowie oddano ok. 100 legitymacji. Nadal mają miejsce ataki na członków PZPR, zwłaszcza zajmujących kierownicze stanowiska (sekretarzy KZ/POP, dyrektorów). Mówi się, że „związki zawodowe podpisały wyrok na klasę robotniczą”.

* brak numeru teleksu w oryginalne



W ostatnim okresie – szczególnie w miastach – coraz częściej postuluje się ograniczenie cenzury oraz zabezpieczenia pełnej informacji w środkach masowego przekazu, a szczególnie o obradach komisji sejmowych i debatach na posiedzeniach Sejmu PRL. Żąda się, by podany został do publicznej wiadomości termin posiedzenia plenarnego Komitetu Centralnego PZPR.

Ożywione dyskusje wywołują wprowadzane podwyżki płac. W środowisku nauczycielskim obserwuje się niezadowolenie. Istnieje obawa – m.in. w Głogowie – że nauczyciele w niektórych szkołach i przedszkolach nie odbiorą wypłat.

Dość powszechnie mówi się o tym, że związki zawodowe istnieją tylko formalnie, podczas gdy aktywną działalność prowadzą komitety założycielskie NSZZ. W dniu wczorajszym w „Reniferze” Chojnów odbyło się zebranie organizacyjne NSZZ, w którym uczestniczył członek WK NSZZ. Uczestniczyło w nim ok. 500 osób. Przedstawiciel WK NSZZ ostro zaatakował WRZZ, stwierdził, że „nic nie robili przez 36 lat, dali się skompromitować”. Mówił: „nowe związki są silne, w kraju nie ma partnerów dla nas”.

Podobne spotkanie odbędzie się w dniu dzisiejszym w „Dolzamecie” Chojnów.

W województwie legnickim nie zanotowano wydarzeń o charakterze incydentalnym.

Sekretarz KW PZPR

Henryk Kubiak



Muzeum Historyczne w Lubinie

Seria wydawnicza:
Teki Źródłowe Muzeum Historycznego w Lubinie

Tom I
Rzeczywistość Zagłębia Miedziowego w dalekopisach, lipiec 1980–grudzień 1981

Wstęp, wybór i opracowanie
Marek Zawadka

Opracowanie graficzne
Jacek Świerad

Skład i łamanie
Ewa Danilewicz

Publikacja w ramach projektu: „Karnawał wolności”, czy walka o szacunek i godność. Zagłębie Miedziowe w okresie „pierwszej Solidarności”, pod redakcją Marka Zawadki

© Copyright by Muzeum Historyczne w Lubinie
Lubin 2021–2023